

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, laven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—

Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravitelstvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

„Edinost je moč“.

„Slovanska povodenj“.

„Panslavizem“, to je strašilo, katero že mnogo let razni nemški časniki slikajo na steno, češ, da se bližajo oni časi, ko slovanska povodenj zalije in azijsko barbarstvo popolnoma zatré zapadno Evropo. — Narodno gibanje med avstrijskimi Slovani, ki se, opirajoč se na državne zakone in naravno pravo, bore za svoj obstanek v multijezični Avstriji proti nemški in madžarski nadvladi, smatrajo kakor znamenja temne noči, ki razprostre strašna svoja krila po nemških pokrajinah.

Mi smo že neštivilnokrat ponavljali trdilev, da je „slovanska povodenj“ le prazna bajka nemških šovinistov, ki imajo slabo vest. Avstrijski Slovani hočemo in želimo slavno in mogočno Avstrijo pod žezlom presvetle habsburške dinastije. Močna in trdna pa je država, če so srečni in zadovoljni njeni narodi, nje prebivalstvo. V korist Avstrije je torej, da pomiri svoje narode, da je pravična vsem v vsakem obziru in povspenjuje njih kulturni razvoj. Slovanski narodi imamo z nemškim, madžarskim in italijanskim jednake dolžnosti do države, skupne svoje domovine, in zato zahtevamo od nje tudi jednake pravice, nič več in nič manj. Božja previdnost nas je združila v Avstriji, ž njo hočemo ostati združeni v žalosti in veselju.

Jednako prazno je strašilo z „moskoviti“, kakor zapadna Evropa kaj rada nazivlje ruski narod. Večkrat smo že naglašali, da med ruskim narodom v obče ni nobene slovanske zavesti, in da so tudi takozvani „slavonofili“ v prvi vrsti Rusi in da ne kujejo tajnih zarot proti Avstriji.

Tako piše celó „N. Fr. Pr.“ peterburški dopisnik v jednom svojem članku o ruskih razmerah. — Tako je imenovani slavofobni list dne 13. t. m. med drugim objavil vsebino spomenice, katero je Aksakov, prvi ruski vodja takozvanih „slavonofilov“ — Nemci bi rekli „panslavistov“ — sestavil leta 1849 na povelje carja Nikolaja I. Ta piše: „Po mojem menenju je prejšnja podlaga so-

cijalnega reda na zapadu ravno tako napačna, kakor današnja. Naravna posledica temu so brezverstvo, anarhija, materijalizem in moč proletarcev. Sebičnost v katoličanstvu brez pravega krščanstva je pripomogla do teh slabih posledic. Sreča za Rusijo, da zavrača zapadno omiko in si je rešila pravo vero. Cerkev nam je ostala čista (?) carjeva neomejena volja je podlaga državi; sicer ima vlada svoje slabosti, kakor vsaka človeška naprava, toda boljša je, kakor naše plemstvo, ki se je ločilo od ljudstva, ko so zavladale ideje Petra I. in zapadne misli; od tedaj je naša aristokracija sovražna ljudstvu, ker zaničuje ljudsko mišljenje in versko prepričanje, zato je prepoved Rusije mogoč le iz ljudstva. To je prepričanje slavonofilov. Ti hočejo gojiti zveze s zapadnimi Slovani; te zveze pa ne smejo prekoračiti sočutja z njihovo usodo. Več nočemo, kajti ostati hočemo Rusi. (Car Nikola je dostavil: To sočutje pa ne sme pospeševati upora proti vladam sosednjih in prijateljskih držav, tudi ne prikrivati želje, da bi se združili vsi Slovani.) V tem oziru je posebne važnosti položaj v Avstriji; Nemci zgubljajo svojo nadvlado, Avstrija se pretvarja v slovansko državo. To pa ni Rusiji po godu. Avstrija bi potem mogla pritegniti južne Slované ter tako ovirati razširjanje pravoslavja. Bolje je torej, da v Avstriji ostane vse pri starem. Iz tega pa sledi, da slavonofili ne poznajo panslavizma, ki je po našem mnenju nemogoč. Temu nasprotujejo katoličanstvo med Čehi in Poljaki ter ideje zapadne kulture, ki navdajajo tamošnje slovanske narode. (Car dostavlja: Tako je, vse drugo domišljavost. Bog sam more določiti bodočnost; združenje vseh Slovanov pod jednim vladarjem pa bi bil pogin Rusije.)“

Isti dopisnik se je razgovarjal tudi z znanim slovonomfilom, generalom Kirejevom. Ta je rekel med drugim:

„Mi hočemo le moralno podpirati individualnost slovanskih narodov, a tudi v tem oziru le do-

dolžnost na onem mestu, kjer so jo izvrševali njegovi predniki. Povedal sem mu tudi, da čuvaj, kateri pozna krajne običaje, ni slutil, da deklamuje kdo v Kranju do polnoči ljubavni ditiramb — da je to le slučaj, kateri se imenuje „zlo osode“. Zaman. Nemili, nenaadni prihod nočnega klicarja je tako razjaril mladeniča, da se je zaklel, da se maščuje na tej sovi javne varnosti. Vidé, da so preslabi moji dokazi, rekel sem prijatelju, kateri je jezen korakal po sobi gor in dol:

„Citaj dalje!“

„Nočem, ne morem.“

„Albert!“

„Kaj je?“

„Ta pesem se tiče Neže. Ti jo ljubiš.“

„Dá, dá“, odrezal se je Albert, in ko se je postavil pred mene, je pristavil: „Tudi ti jo ljubiš. Govori!“

„Ne tajim, da mi je mila.“

„Znam; že nekaj časa sém, kar sem opazil to po tvojem velikem laskanju.“

„Tudi jaz sem to zapazil.“

Obmolčala sva. Bilo mi je težko. Gotovo tudi njemu. Dva pobratima sta ljubila isto deklico. Moram priznati, da sva prišla do točke, kjer prehaja ljubezen v sebičnost. Otročaji!

„A kdo reši to zagonetko?“ vprašal je Albert nekoliko strastno.

gotove meje. Vemo namreč dobro, da se nam tako odgovarja: Kaj pa vaši Poljaki? Tem radi privolimo narodno svobodo na njihovim ozemlju, isto želimo ostalim Slovanom, toda brez vsakega napada na podlago države, v kateri živé. Sicer pa moramo priznati, da so si Slovani izven Rusije priborili ugodne položaje, posebno v Avstriji. Le Rusini imajo še povode pritožbam. Ali bi ne bilo Avstriji v korist, da odpravi te vzroke rusinskih pritožb? Tega ne vprašam kakor ruski politik, temveč kakor Slovan, ki želim vsakemu narodu kulturni razvoj, kakor prijatelj Avstrije, ki obžalujem rastoče tam narodne prepire. Mi čutimo, da pojemlje narodnostna ideja v Evropi, a ne glede na to, mi nimamo istih teženj, kakor Italija in Nemčija. Mi nočemo novih osvojitvev, tudi na Balkanu ne. Mi hočemo, da se na Balkanu razvijajo mlade države brez tujega vpliva.“

Tako dopisnik dunajske „N. Fr. Pr.“ Mi sodimo, da ta list prisloja nekaj resne važnosti gorenji izjavi, sicer bi je ne objavil, zato pa tudi pričakujemo, da ne bode ob vsaki ugodni in neugodni priliki kričal o slovanski povodnji in zatiranju avstrijskih Nemcev, če kje na Moravskem kakemu nadležnemu Židu stopijo na kurje oko, ali se upiramo krivični preširnosti naših narodnih nasprotnikov.“

Ta članek je prinesel te dni „Slovenec“. Da-si v tej in oni besedi še vedno srečavamo kakov sled tistega nasprotja do Rusije, ki je bilo do nedavno temu vodilno načelo konservativnemu listu ljubljanskemu, vendar pa smo ponatisnili ta članek uprav zato, ker ga je priobčil „Slovenec“; kajti v tej okolnosti tiči priznanje, da so gospóda svoje dni — pretiravali in da so videli vse prečno. Gospóda zapuščajo polagoma tisto tesnosrčno stališče. Le tako naprej, saj tako zahteva jasni vzgled — glavarja katoliške cerkve.

„Deklica“, sem odvrnil.

„Dobro“ pritrdil je mladenič, davši mi desnico; „midva morava ostati prijatelja. Naju veže sveta vez. Ljubezen do Neže nama ne sme biti zapreka najinega prijateljstva. Boriva se za njo odprto, pošteno. Ona naj razsodi, čegava hoče biti, čegava sestra.“

„Tako naj bode, Albert! Neža naj razsodi! Bodeš ti, bodem jaz nesrečen, vsak naj se pokori svoji osodi.“

Tako sva se pomirila svečano. Otročaji! Zdaj sva se manj bavila patrijotiskim pesništvom, eden in drugi je raztrgal svoj „kontraband“ — kar je skoval brez znanja prijatelja — ljubavne pesni Neži. Vsako noč sva čitala, vrstivša se, te plodove in poleg te živahne deklamacije sva pozabila, da sva si nasprotnika. Le nočni čuvaj, ta demon, naju je spominjal proze. A tudi za ujeja je prišel petek. Bila je jedna po polnoči. Vpihnila sva luč, čakala sva za oknom. Evo ga! Iz ozke ulice se je vlekel demon. Ustavil se je. Zakričal je. A na enkrat usul se je z najinega okna, kakor iz topa, dež gnjilih jabolk in jajec na nesrečnega sulicarja, kateri je, prestrašen od teh neparfiriranih meteorov, stisnil glavo med ramena in jo pobrisal prek trga kakor kresnica prek neba. Pozabivši sv. Florijana je zamrmal: „Frdamana krota!“

(Pride še.)

PODLISTEK.

15

Karanfil s pesnikovega groba.

Hrvatski Spisal Avg. Lenoa; poslovenil Cvetko.

Albert je čital to primero vzvišenim patosom, kar je zatulil pod oknom strahovit rog, a na to človeški glas: „Gospodarji, gospodinje, dvanaajsta je odbila, ugasite ogenj...“ in tako dalje „avec une grace infinie“ (z neskončno miloto). Jaz sem se vstrašil do dna duše pred tem pasjim koncertom. Pa Albert — Albert, komur je ta kani-balska arija ponočnega čuvaja ustavila vse morje „božanske harmonije“, se je stresel, obledel, vrgel papir proč, me pogledal, kakor da bi me hotel zadušiti in je hitel k oknu. Jaz za njim. V jasni noči sva zapazila na sredi trga pod najinim oknom črno podobo nočnega čuvaja po nazoru Albrehta Dürerja, kateri kopjem, rogom in svetilnico v roki neumljivo hladnokrvnostjo laja na mesec, završivši nazadnje svojo velemodro lekcijo z apostrofo na sv. Florijana. Albert je bil jezen in zakričal je čuvaju „nočnega miru“ nepesniško „lahko noč“, na kar mu je oni brez obzira na pravila dostojnosti odgovoril nekoliko mastneje in odšel mirnim korakom naprej. Poskusil sem umiriti svojega prijatelja. Dokazal sem mu, da se ta intermezzo ne sme šteti nikakor v greh, ker on izvršuje svojo

Po zaroki italijanskega prestolonaslednika.

Vabeči v današnjem jutranjem izdanju na občni zbor, oziroma na nadaljevanje občnega zbora pol. društva „Edinost“, ki se bode vršilo prihodnjo nedeljo, sklicevali smo se še posebno na prevažne dogodke v območju vnanje politike, koji dogodki še posebno morajo zanimati tudi nas primorske Slovence. Menda ne treba poudarjati, da smo mislili pri tem na bližanje italijanske države velesili ruski po zaroki med princem Neapeljskim in princeso Jeleno črnogorsko.

V tem listu smo že povedali svoje mnenje, kako nam je soditi o tem važnem dogodku se splošnoсловanskega in kako z avstrijskoslovanskega stališča.

Se slovanskega stališča moramo se le veseliti tega dogodka, kajti mali državici črnogorski zasijale so zvezde ugleda in sijaja kakor še nikdar poprej. Oči vse Evrope in vseh glavarjev držav evropskih bile so te dni obrnene na Cetinje, z vseh dvorov prihajale so najpristrčneje čestitke knezu-pesniku, knezu-državniku, Nikolaju črnogorskemu. Ali vse te časti, vse to slavje ni — kakor bi rekli? — lokalizovano v mejah državnice črnogorske. Mi ne smemo pozabiti, kaj znači oseba kneza Nikole v evropskem koncertu; ne smemo pozabiti, da vzlic neznatni obsežnosti državnice, koji vlada Nikolaj, je ista vendar činitelj, kojega poštva in ceni evropska diplomacija. A da je tako, zahvaliti morajo Črnogorci deloma svojo zemljepisno lego in kakovost svojih tal, spojeno črnogorskim junaštvom, deloma pa dejstvo, da car ruski nazivlje kneza črnogorskega svojim prvim in najboljim prijateljem. Treba le pojmiti stopinjo, na koji stoji današnja Rusija glede napredovanja v vseh strokah: gledé vojne sile, gledé svojih financ, gledé narodnega bogastva, gledé svojih velikanskih tehniških podjetij in v prvi vrsti gledé izborne svoje diplomacije, ki je v par letih sem dala upravi sijajnih dokazov svoje bistrovidnosti, razsodnosti in okretnosti in ki ima glavni del zasluge na tem, da je črnogorski dvor doživel današnje slavje: vse to treba pojmiti, ako hoče kdo prav vedeti, kaj pomeni prijateljstvo Rusije in Črnogore. Tu ni možno niti več govoriti o „dobrih“, ali „prijateljskih“, ali celo „pristrčnih“ odnosajih med veliko in malo slovansko državo, ampak tu je vse tako tesno spojeno, tako zlito, da niti ni opaziti kake meje med interesi obeh držav. Saj pa tudi soglašajo vsi evropski listi, da namreč slavje na Cetinju znači triumf Rusije. Vzemimo le v roke kojisibodi laški ali nemški list in uverimo se takoj o opravičenosti naših nazorov. Nikjer je ne najdete niti notičice o zaroki na Cetinji, ne da bise povsodi vsoporedno imenovala tudi Rusija. Po pravici rečemo lahko torej, da je sedanje črnogorsko slavje — slavje vsega slovanskega sveta.

Tak bi bil torej pomen zaroke princa Neapeljskega s princeso Jeleno se splošnoсловanskega stališča.

Se avstrijsko-slovanskega stališča svarili smo pred morebitnim optimizmom onih, ki goje morda na skrivnem nado, da po spremembi odnosajev med italijansko državo in velikim slovanskim svetom, se utegnejo poboljšati tudi naši kričaji. V današnjem jutranjem izdanju smo že povedali, da tu imamo posla z renegati, odpadniki, ki so izdali svojo rojstno kri, ker je bila ista zapuščena od vsega sveta in se po takem niso mogli nadejati dobičkov od nje: ki so torej postali to, kar so, le vsled umazane sebičnosti. Taki ljudje ne poznajo načel in vzvišenih etičnih nagibov. Oni ostanejo naši nasprotniki, ker tako zahteva njih — želodec, oni morajo nasprotovati našemu napredku, ker se rede ob nevednosti in nezavednosti našega ljudstva. Mi avstrijski, sosebeno pa primorski Slovani po takem niti ne smemo misliti na to, da bi danes ali jutri mogli odložiti orožje, ker se je pravda poravnala mirnim putem. Na postopanje naših domačih nasprotnikov ostane veliki dogodek na Cetinju — brez upliva.

Sedaj pa še par besed se stališča avstrijske države. Mož, ki je navadno prav dobro poučen o gibanju v taboru naših radikalcev, nam je pripovedoval, da sedaj se jim je popolnoma utrdilo uverjenje in da smatrajo kakor samo ob sebi umevno, da Trst in Trident prideta pod Italijo.

Odkrito bodi povedano, da smo vsikdar v zadregi, kadar hočemo pisati zaključke o takih stvarih. V prvi vrsti postaja nekaterim stvar dolgočasna, drugi nas gledajo po strani kakor denuncijante in tretji — takih je v naših vrstah — menijo: „čemu se potegujete vedno za državni interes. Saj tega ne delajo ni italijanski ni nemški narodnjaki“.

Ali mi moramo vedno misliti na to — o dinastiškem čutstvovanju nočemo govoriti na tem mestu —, da smo avstrijski državljani in da je že zbok naše zemljepisne lege naša usoda tesno spojena z usodo te države — da nas torej že želja po samohrani — torej najplemeniteji egoizem — upravlja v to, da se zanimamo tu za državni interes.

In ta država ima tisoč razlogov, da uprav sedaj skrbnim in paznim očesom motri stvari, ki se vrše okolo nje. Zbližanje med Italijo in Rusijo je dogodek, ki ne ostane brez upliva na naše vnanje zveze. Formalno ostane Italija morda v trozvezi, faktično pa je že izstopila iz nje. Vpliv te premembe se pokaže gotovo tudi v onih primorskih krogih, kojim je središče — Rim! Ali, da nas kdo ne razume krivo: mi verujemo v lojalnost Rusije do naše države in za nas je izključena možnost, da bi ta slovanska država dopuščala, da bi se nekako v nje imenu povspeševal irredentizem, naperjen v prvi vrsti proti slovanski krvi; in predstojeci sestanek vladarjev na Dunaju gotovo še bolj zjasni in zboljša odnosaje med Avstrijo in Rusijo. Recimo, da se bode tudi oficijelna Italija vedla povsem korektno; ali ne pozabimo nikar temperamenta naroda italijanskega, onega toplega temperamenta, ki toli rad ekscedira v dnevih sreče in se omamlja ob misli na zlate gradove. In na Italijo je posijal sedaj žarek sreče po dolgi dobi silnih udarcev, žarek nade — a to se je zgodilo izven okvira trozveze. Ali je po takem nemogoče, da se je med vročerkrvnimi irredentovci tudi na tej strani črnorumenih kolov — pomislimo, da je Italijan povprečno lahkoveren in nerazsoden, šovinist — jelo širiti domnevanje, da so najnoveji dogodki obrnjeni proti Avstriji in da se z novim razmerjem bliža čas, ko se uresničijo veliki načrti neodrešencev? Italijan je lahkoveren, on rad sanja in se naslaja ob sijajnem blešču, on se rad ziblje v iluzijah in v omotici zahaja na kriva pota. Lahko je torej mogoče, da ti dogodki še bolj zmešajo glave izvestnim krogom in da se še bolj razširi okuženi vzduh od onkraj meje v našo pokrajino.

Za Avstrijo so to resni dogodki, v kolikor utegnejo isti neugodno uplivati na mišljenje izvestnih krogov. Dogodki zadnjih dni iz Gorice, Pulja in Trsta kažejo, da se je irredentovcev zopet polotila tista nervoznost, ki jih zavaja do grdih demonstracij.

Mi nočemo dajati nasvetov nikomur, vsakdo naj vrši svojo dolžnost kakor ve in zna; le to jedno bi prosili v teh dnevih po Spinčiču označene nevarnosti: vsaj naš slovanski živelj na tržaškem ozemlju obvarujte pred kugo irredentovskega mišljenja. To pa dosežete le s pametno narodnostno politiko. Nevarnost je tudi v tem pogledu več nego mislite! Po vednem širjenju političke korupcije, po slepenju in zavajanju, je jeden del okolčanov postal tak, da je izvestni gospodi na ljubo pripravljen služiti vsaki ideji, ne da bi se niti zavedali, da postajajo s tem — izdajice lastne države!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 25. avgusta 1896.

Dvestoletnica dinastije Petrović Njeguš.

Te dni objavili so dunajski časopisi brzojavno vest, da je proslava 200letnice obstanka vladajoče črnogorske dinastije, ki je bila odrejena na 19., 20. in 21. septembra t. l., odložena na prihodnje leto. To brzojavko objavili smo i mi v svojem listu. Kakor doznajemo sedaj, izmislili so si to vest znani slavofobi, da bi na ta način kolikor le možno skrčili omenjeno slavnost. Na Črni Gori ne znajo merodajni krogi ničesar o kakem odloženju slavnosti.

Stalna vojska na Črni Gori. „Glas Črnogorca“ poroča, da je prvi razred novoosnovane stalne vojske črnogorske dne 15. t. m. na Cetinju slovesno prisegel. Moštvo korakalo je pod vodstvom svojih častnikov, izšolanih v inozemstvu, do

samostana, kjer je vsprejelo cerkveni blagoslov. Slovesni prisegi so prisostvovali knez, princ Mirko in mitropolit. Le-ta je blagoslovil novo vojsko. Po blagoslovu in prisegi vojakov ogovoril jih je knez, naglašuj, da vsled osnovanja stalne vojske po modernih načelih nikakor ne smejo biti dotaknene posebnosti značaja prebivalstva črnogorskega gorvoja. — Poveljnikom vojske imenovan je prestolonaslednik Danilo. Vojaki mohamedanske vere dobé svoje posebne kuharje in kuhinje ter niso obvezani bojevati se v vcnjem času proti mohamedancem. — Slovesnemu blagoslovljenju prve stalne vojske na Črni Gori prisostvovala sta tudi carski ruski ministerski rezident Argipulo in grški generalni konzul Logothetis.

O zaroki italijanskega prestolonaslednika. „Obzor“ javlja, da je italijanski prestolonaslednik povodlom svojega bivanja na Cetinju osobito rad občeval s starimi junaki, ki so se odlikovali v bojih proti Turkom. Živo se je zanimal za trofeje raznih krvavih zmag in vse te trofeje hotel je natanjko pregledati. Italijanski kraljevič je o raznih prilikah spregovoril tudi nekoliko hrvatskih besedij in v obče kazal veliko zanimanje, da se priuči temu jeziku. — Govori se, da je princesinja Jelena pisala dolgo pismo kraljici Margheriti, koje nazivlje „Madre mia“. V tem pismu da zagotavlja kraljico, da jo ne vabi v Italijo želja za sijajem prestola, marveč ljubezen do svojega zaročnika. — Slavnost o poroki bode kolikor možno sijajna. Na potu po morju iz Bara do Jakina bodeta spremljala novoporočenca ruska in italijanska vojna eskadra. Novoporočenca se bodeta nastanila v Neaplju.

Kralj Umberto in pa mir z Abesinijo. Iz Rima došla je včeraj vest, da se po Italiji širi mnenje, da utegne odstopiti kralj Umberto. Rimski listi odprto polemizujejo o tem. „Don Chisciotte“ priznava, da nameruje kralj odstopiti, da ne bi moral podpisati pogodbe miru z Menelikom. Isti list pa izključuje odgovornost sedanjega ministerstva na sedanjem zamotanem položaju, ampak vali vso krivnjo na prejšnje ministerstvo. Zajedno izraža nadejo, da bode znal kralj dokazati — ako treba — svoj patrijotizem in zatajiti samega sebe.

Krečansko vprašanje. „Neue Freie Presse“ javlja včeraj iz Carjegrada: „Potrjuje se vest, da so se odposlanci evropskih držav sporazumeli gledé načrta za preosnove, koje naj bi turška vlada dovolila Krečanom in da so ta načrt izročili sultanu v posebni avdijenciji ter mu priporočili, da ga odobri. Ta načrt temelji na spomenici krečanskega narodnega zbora, ki navaja zahteve kristijanov na Kreti. Večino toček, koje so navedene v tej spomenici, vpoštavali so odposlanci o sestavi svojega programa. Glavne točke tega načrta so: 1. Turška vlada naj imenuje za 5 let kristijanskega gubernerja, kojega imajo potrditi države. 2. Primeren del carinskih dohodkov odkazati je narodnemu zboru v kulturne svrhe. 3. Orožništvo je reorganizovati. 4. Takozvanim „Bengasom“, delavcem iz Tripolita, koje sovražijo kristijani in mohamedanci zaradi njih insubordinacije in zdijvanosti, omejiti je dovoljenje za bivanje na Kreti. — Turška vlada ni še vsprejela tega programa, ki so ga predložili odposlanci, toda obče se nadejajo, da ga odobri. Manj gotovo je pa, da-li bodo uporniki zadovoljni s temi koncesijami in da-li vsprejmejo ta program“.

Korespondenčni urad javlja včerajšnjega dne z Dunaja: „Fremdenblatt“ izjavlja, da poslednje, iz Carjegrada došle vesti opravičujejo nadejo, da se krečansko vprašanje reši mirnim putem. Temelj pogajanjem bode program, ki so ga izdelali odposlanci evropskih držav in kojega so odobrile vse države. To je dokaz, da so vse države složne in da še dejanski sestoji zbor evropskih držav. Soglasnim postopanjem o reorganizaciji Krete pa morete le pridobiti obe stranki gledé na političke odnosaje. Da pa se to vprašanje reši kolikor možno naglo, to je v interesu Krete in Turčije same.

Različne vesti.

Osebnosti. Predsednik deželnega sodišča tržaškega, dvorni svetovalec Urbanich, vrnil se je včeraj se svojega dopusta. — Drž. pravdnik v Trstu, višega deželnega sodišča svetnik Taddai, odpotoval je včeraj na počitnice.

Z rojanskimi razmerami se bavi tudi današnji „Il Piccolo“. Ker pa si je dovolil nekoliko nerresnic in zasukavanj, treba že, da ga nekoliko okrcamo po prstih.

Cerkev rojanska se sedaj popravlja od znotraj in od zunaj, a po „Piccolovem“ je to izključna zasluga sedanjega gospoda župnika. Seveda židovskemu lista je bore malo do tega, ali imajo Rojančani lepo ali revno cerkev, ampak namen mu je le ta, da dela propagando za italijanizacijo; in ubogi župnik Jurca mora služiti kakor ščit, za katerim se skrivajo italijansko-židovski nameni. To je postanek in jedini vzrok vsej „Piccolovi“ hvali na adresu župnika.

Ali „Il Piccolo“ ne zlorablja le cerkvenih stvari za svoje raznarodovalne in slavofobne namene, ampak laže kar naravnost in falzificira resnična dejstva.

Da se more sedanji obnavljati cerkev rojanska, na tem nima nikake zasluge g. Jurca, kajti cerkvena administracija je že pred dvema leti, torej še za župnikovanja pokojnega župnika Thalerja, izročila magistratu lepo sveto 3800 gl. v ta namen, da se cerkev popravi, a magistrat se je obvezal, da dodá, kar bi utegnilo primanjkovati. To je resnica, ljubi „Piccolo“, razsodni ljudje pa naj sodijo sami, kolike zasluge gre na tem gospodu župniku Jurcu.

Nadaljna laž je, kar trdi „Il Piccolo“, da namreč g. župnik že sedaj propoveduje italijanski, ker do sedaj še noben Rojančan ni čul take italijanske propovedi; po tem sodijo lahko naši čitatelji, kakov resnicoljub je ta „Piccolo“, ko pravi, da Rojančani z velikim veseljem prihajajo k italijanskim propovedim. Pač, jedno prvih nedelj svojega župnikovanja je gospod župnik — toda po propovedi, med raznimi naznanili — povedal svojim vernim, da oni, ki si žele italijanske propovedi, morajo še potrpeti, dokler pride novi škof.

Tretja in naravnost nesramna laž je ta, da si ogromna večina želi italijanskih propovedi. Kdor hoče vedeti, kako mislijo oni, ki res iz izpobožnih namenov zahajajo v cerkev, ta naj le pride v nedeljo pred cerkev, ko prihajajo ljudje iz iste, poslušaj naj malce in tam bode slišal opazk, kojih gotovo ne bi pričel „Il Piccolo“, niti bi si jih gosp. župnik Jurca zapisal v album. Tudi mi čakamo na prihod novega pastirja tržaškega, in le njemu, od katerega pričakujemo pravice, hočemo podati dokazov, kako res misli večina župljanov rojanskih. In uverjeni smo, da v škofijski palači zmagata verski interes in verski čut nad — židovskimi mahinacijami!

O naši slovenski šoli pri sv. Jakobu smo prejeli precej oster in piker dopis, kojega priobčujemo tu — izpustivši vso ostrino — sine ora et studio, brez predsodkov, in le v želji, da se bistrijo pojmi, kakor tudi zahteva toli važna stvar. Da pa se ne bode komu krivica godila, poudarjeno bodi možko besedo, da tega dopisa ni pisal nikdo iz učiteljskega osebja, niti noben člen iz odborov tržaških podružnic družbe sv. Cirila in Metoda.

Naš dopisnik piše: Kakor je razvidno iz tajnikovega poročila na zadnjem občnem zboru družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, je slovenska šola pri sv. Jakobu razdeljena v dve samostojni sili: v deško petrazrednico in dekliško dvo-razrednico. V minoletem šolskem letu se je torej izvršil preobrat in menda tudi — napredek na naši šoli. Napredek? Ali je to res napredek, da sta imela prvi in drugi razred — ker ni bilo možno preskrbeti prostorov o pravem času — samo poldnevni pouk kakor na vaških šolah? Ali je to napredek, da se je odpravil otroški vrt pri sv. Jakobu in se je naša deca kar trumoma pošiljala v laške otroške vrtce?!

Čuje se, da nameruje družba odpraviti tudi peti deški razred ter dekliško dvorazrednico razširiti v štirirazrednico. (Družba je menda res nameravala nekaj tacega, toda, kolikor smo obveščeni mi, je opustila to nakano. Ured.) Z odpravo petega razreda postane naš zavod nepopolen, kajti otroci prihajajo navadno z desetim letom v četrti razred in bi morali torej ostati tu najmanj 3 leta. S tem pa bi se nabralo toliko otrok, da bi jih ne ohranila nobena šolska soba. Danes ali jutri bila bi družba prisiljena napraviti paralelke; ali ni po takem pametneje, da ostane peti razred za dečke? Naši stariši premišljujejo že

sedaj, kam bodo pošiljali otroke po dovršenem četrtem razredu. Kakor hitro se zmanjša vrednost zavoda, tako urno se ohladi veselje naših starišev do šole, če tudi je naša in — slovenska. Morda mi poreče kdo: letos odpre vlada na Belvederju nemško pravico za slovenske dečke, ki bode nadomestovala peti razred. Jaz pa dvomim zelo, da bi ta tečaj mogel nadomeščati peti razred. Po mojem menenju nikakor ne. Tu bode pouk nemški, a predmeti petega in šestega šolskega leta, toli važni za Trst, se bodo morali zanemarjati.

Po nameščenju šolskih sester postal je naš šoli nekaj, a jako nezdrav duvalizem, kajti šolski vrt in učila so nejednako razdeljena. Deški zavod je nekako potisnjen v ozadje. Vse te spremembe so se menda zgodile iz finančnih ozirov; ali dejanske posledice kažejo, da so bile nade prazne. To smo hoteli poudariti, ne iz nasprotstva do čestitih sester ali do glavnega vodstva družbe, ampak le zato, da smo zabeležili stvar, kakoršna je!

Moje menenje je, da to razmerje ne sme ostati za naprej. Ako hočete, da bode napredovala deška petrazrednica — **in taka mora ostati** — treba, da se ločiti obe šoli. Samostan in lajska šola ne spadata pod eno streho; pa naj mi kdo prigovarja, kar hoče.

Naša šola je vzdrževana od naroda, zato mora ostati narodna, nikakor pa ne: ne voda, ne krop. Mi potrebujemo v Trstu versko in narodno vzgojenih mož in žen; naše ljudstvo zahteva šolskih veselic, ki ne pričajo samo o napredku otrok v šoli, ampak na katerih se tudi ono samo navdušuje in ogreva za našo stvar. Tu ni izgovorov. Komur so stvari znane in hoče resnico govoriti, ta mi mora pritrčiti.

Sklepam torej in prosim slavno glavno vodstvo, kakor tudi načelnštvo možke podružnice, da naj ukreneta, kar treba, da ne bode — škode. Sapienti sat.

Gostje iz Italije v Trstu. Človek bi si mislil, da ima časnikarstvo v Italiji počitnice, kajti gospodje uredniki italijanskih listov so tako srečni, da merejo kar trumoma ostavljati zaduhle uredniške sobe ter prihajati v Trst na obisk svojih „kolegov“. Lloydov parnik „Stephanie“ pripeljal je včeraj v Trst glavne urednike listov „Gazzetta di Treviso“, „Difesa“, „Gazzettino“, „Tonin Bonagrazia“ in padovanskega „Il Veneto“. Mar so gospodje, sedaj, po pasjih dnevih, došli v Trst iskat gradiva za svoje liste? — Sinoč dospelo je z italijanskim parnikom „Pierino“ nekoliko pokrajinskih svetovalcev (consiglieri di provincia) iz Ravene v Trst. Gospoda svetovalci došli so baje proučevati uzorno naše občinsko gospodarstvo.

Prijava najemnikov Tukajšnje redarstveno ravnateljstvo objavlja naslednji razglas: Došla je doba, v koji morajo vsi posestniki, kuratorji, upravitelji itd. hiš ali njih zastopniki, toliko v mestu, kolikor v okolici, prijaviti v posebnih popisnih polah vse osebe, stanujoče v njih poslopih. Objavlja se zato, da je dotične pôle dobiti pri anagrafskem uradu tukajšnjega c. k. policijskega ravnateljstva, po okolici pa pri dotičnih ces. kr. okrajnih policijskih komisarijatih. Vsakemu lastniku, upravitelju, kuratorju hiše ali njega zastopniku je dolžnost, preskrbeti si te pôle in jih vrniti pravilno izpolnjene najpozneje do 15. septembra t. l. dotičnemu uradu, kjer so bile vzdignjene. Ako bi poslopje ostalo prazno, je to pripomniti posebno opazko.

Z dnevom objave tega razglasa (24. avg.) prične razdelitev teh popisnih pól po dve in dve, od kojih jedna bode za statističko-anagrafski urad mestnega magistrata. Tudi to pôle je izpolniti in jo vrniti v omenjeni dobi.

Spremene, ki se utegnejo dogoditi potem, ko so bile že predložene popisne pôle, vsled tega, ker se je koji najemnik ali podnajemnik priselil ali izselil, treba je prijaviti v 24 urah na posebnih tiskovinah, ki se dobé na zahtevanje pri zgoraj omenjenih uradih.

Izpuščenje ali kriva prijava najemnikov ali podnajemnikov, kakor tudi zakasnelo predloženje popisnih pól po 15. septembru bode kaznovano v smislu obstoječih zakonov.

Opozarja se slednjič, da s tem razglasom niso razveljavljene obveznosti glede prijav momentanega bivanja pri zasebnikih, niti obstoječi predpisi gledé poslov.

Vladika Strossmayer v Bosni. Zagrebški listi javljajo, da odpotuje vladika Strossmayer dne 3. septembra v Sarajevo k blagoslovljenju tamošnjega novega duhovskega semenišča. Dne 11. sept. vrne se vladika v Djakovo.

Tako je v Istri! „Slovencu“ poročajo iz Istre: Bilo je dne 15. avgusta, na veliki praznik vnebovzvetja Matere Božje. Ljudstvo se je ravno pripravljalo k službi božji, ko se je začel strel po vasi Topolovski. Konjederec v spremstvu dveh orožnikov izbral si je ta posvečeni dan, da pobije vse pse brez usmiljenja. — Ljudstvo je bilo silno razburjeno vsled te nezaslišane pogrde tolikega praznika. Konjederec pobil je pse ter jih razmetal po njivah in cestah, a isti so ležali tudi po sredi vasi. Kdo ima te mrhe pokopati —? konjederec se za to ne meni. Ljudstvo ni vedelo, ali bi šlo k sv. maši, ali bi pokopavalo pse, da ne zasmrde. Odzvonilo je ravno k sv. maši, ter je bila že množica ljudstva zbrana, ko je prišla omenjena trojica pred cerkev, vzela psa pri župnišču ter ga na oči vseh prisotnih ubila ne daleč od cerkve, vrgla kraj pota ter odšla v bližnjo gostilno med tem, ko se je darovala sv. masa. Po dovršeni službi božji je nadaljevala svoja delo. Ni čuda, da je po popoldanskim službi božji občinski delegat pojašnjeval možem, da vse, kar nosi uradni naslov — ne pozna vere! Ni-li tudi to pojav lože —? Tako bi se hotelo ljudstvu vzeti vero ter poučiti je, da je v praznik bolj potrebno pse pobijati in pokopavati, kakor prisostvovati službi božji! To se dogaja v Istri, a Slovenci na Kranjskem se prepirajo za vodstvo, vodila jih bo loža, kakor vlada nas.

Parnik „Bohemia“ spustili so, kakor že omenjeno, včeraj predpoludne v morje. Slovesnost bila je takorekoč „domača“ slavnost Lloydova, kajti ni bilo ne slovesnega krsta, ne govorov, ne družega o takih slučajih običajnega oficijelnega aparata. Slavnosti je prisostvovalo prilično število povabljenih gostov in množica občinstva. Parnik „Bohemia“ je, kakor rečeno, zgrajen v tukajšnjem Lloydovem arzenalu iz domačega materijala. Gradnja je prišla dne 2. decembra 1895. Parnik je 115,8 m. dolg, največja širokost mu je 13,75 m., visokost 9,27 m. vsebina 7850 tonelat. V oddelku za potnike je prostora v I. razredu za 80, v II. za 40 oseb. Ta oddelek je urejem jako elegantno. Ves parnik bode razsvetljevalo 380 električnih svetilk. Za vodstvo in postrežbo parnika je določenih: 4 častniki, 5 mašinistov in 63 mož.

Mestni magistrat in pogrebi. Mestni magistrat tržaški objavlja: Ker se je poslednji čas v Trstu uveljavila razvada, da sprevedi o pogrebi hodijo po ovinkih do cerkve, ali pokopališča, da bi se na ta način povišala slovesnost sprevoda, opozarja mestni magistrat zaradi javnega reda in iz zdravstvenih ozirov na naredbo od 28. junija 1875., glasom katere morajo pogrebi po najkrajšem potu do cerkve, oziroma do pokopališča. Le v takih slučajih, ako bi bila pot do dotične cerkve ali do pokopališča tako kratka, da se sprevod ne more razviti, sme se iti po ovinkih, toda le z dovoljenjem mestnega magistrata.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi v nedeljo dne 20. septembra svojo veselico s petjem in igro. Program priobčimo svojedobno.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku vabi na veselico s plesom, katero priredi v nedeljo dne 30. t. m. na vrtu gosp. Marina Lukše se sledečim vspeodom: 1. Majcen: Slovenska koračnica (godba); 2. * * *: Oblaku, (moški zbor); 3. Strauss: Valček iz operete „Zigeunerbaron“ (godba); 4. J. Pagliaruzzi: „Stari hajduk“ (deklamacija); 5. Jos. pl. Zajc: „Ubaj“, zbor iz opere Zrinski (godba); 6. Stanko Pirnat: „Žalost“, mešan oktet; 7. Majcen: „Slovanske cvetlice“, potpourri, (godba); 8. Jos. pl. Zajc: „Sljepac Marko“, možki zbor se samospévom baritona; 9. Ipavec: „Ja sem Slovan“, nar. pesem, godba; 10. Witt: „Solza“, čveterospev, 11. Ipavec: „Mrak“, nar. pesem (godba); 12. A. Foerster: „Ah ni-li zemljica krasna“ mešan oktet; 13. Majcen: „Sladke sanje“, fantazija za rog daljnim odmevom; 14. Hr. Volarič: „Slovenca dom“, možki zbor; 15. Kmoch: „Sokolska koračnica“, godba; 16. Mir. Vilhar: „Detelja“, izvirna šaloigra v enem dejanju. 17. Ples. — Vstopnina na veselico 20 nč. za osebo, sedeži po 10 nč., k plesu 1 gl. — za gospode. Pričetek ob 4½ uri pop., ples bode trajal do 3. ure popoldne. Na koncertu kakor tudi k

plesu svirala bode sl. veteranska godba pod vodstvom kap. Fr. Majcen-a. Ker je čisti dohodek namenjen za nabavo društvene zastave, se bodo preplačila hvaležnostjo sprejemala. V slučaju slabega vsemena se veselica odloži. Na obilno udeležbo vabi najljubnejše Odbor.

Nenadna smrt. 65letnemu dninarju Ivanu Sancinu iz Šklednja došlo je včeraj zjutraj, ko je šel v Trst, nenadoma zlo. Prihitelec je zdravnik z zdravniške postaje, ki je pomagal bolniku kolikor se je dalo za trenotek in ga dal prenesti v bolnišnico. Tam je siromak popoludne umrl, ne da bi bil mogel spregovoriti besedice.

Poljska himna — zabranjena v Nemčiji. Nemški državniki se boje, da bi si Poljaki s pesnijo ne obnovili svojega kraljestva, zatorej nastopajo železno roko — proti pesni. Prva komora Berolinskega tribunala izrekla je včeraj zapleno proti poljski pesni: „Še Poljska ni propala...“. To zapleno je sodišče utemeljilo s tem, da je pesen ščuvaloč vsebine, kajti navdušuje v to, da se z orožjem v roki zopet oživi poljsko kraljestvo, kojemu naj bi pripadale tudi nekatere pokrajine, ki pripadajo pruskemu kraljestvu.

Samomorilec, ki umre pred samomorom. Predvčerajšnjem dospel je v Budimpešto nadporočnik honveda Achat. Včeraj zjutraj našli so ga mrtvega v hotelu, kjer se je bil nastanil. Ležal je na postelji, desnica je krčevito držala revolver, namerjen v prsi. A ni kapljice krvi ni bilo videti. Komisija se je osvedočila, da revolver ni bil niti izprožen in zdravnik je konstatoval, da je zadela častnika kâp na srcu, baš ko je hotel sprožiti samokres.

Sneg avgusta meseca. Iz Celovca javljajo, da je na Karavankah včeraj zapadel sneg. Ni čuda, saj smo imeli včeraj in predvčerajšnjem celó v Trstu prav hladno, jesensko vreme.

Umetni kitajski pregovori. „Devica je cvet, mlada žena je sad. Ako je sad slab, kdo naj se spomni na lepoto cveta?“ — „Duh naj se le npenja, da koraka brže nego srce, a dalje nego srcé ne pride nikdar.“ — „Več kakor žena ljubi svojega moža, bolj izpravlja njegove napake; več pa, kakor soprog ljubi svojo ženo, več ima opraviti z njo.“ — „Ako hvališ svojega sina, laskaš samemu sebi; ako govoriš slabo o svojem očetu, ponižuješ samega sebe.“

Koliko stane ustaja na Kubi? Na to kočljivo vprašanje odgovorilo je te dni službeno poročilo iz Madrida na kratko in okroglo: Stroške za Kubo računati je — čujte in strmite! — na 1,500.000 pezetas na dan (!) (1 pezetas je 43.95 nč. a. velj.) In toliki stroški ob toli žalostnih financah Španjske!

Sednijsko. Včeraj stala sta pred tukajšnjim sodiščem trgovska pomočnika Ferruccio Cescutti in Francesco Moretto, oba italijanska podanika, obtožena rabuke. Cescutti in Moretti bila sta glasom obtožbe med kolovodji onih kričavev, ki so v nedeljo dne 5. julija t. l. demonstrirali v ulici Ponterosso pred onimi prodajalnicami, ki niso bile zaprte. Tudi nista ubogala stražarjev, ki so pozvali množico, da naj se razide. Sodišče je Cescuttija rešilo obtožbe, Moretta pa obsodilo, upoštevaje razne olajšujoče okolščine, na tri dni zapore.

Dne 19. julija t. l. gnala sta orožnika Verson in Rebec 30letnega kmeta Petra Daneva s Proseka v zapor, da prestane neko kazen, na kojoj ga je bilo obsodilo tukajšnje sodišče. Danes je na Velikem trgu pričel kričati na pomoč ter izustil marsikojno psovko na adresu orožnikov. Včeraj se je vršila zaradi tega razprava proti Danevu. Obtoženec ni prišel na razpravo. Sodišče ga je spoznalo krivim ter ga obsodilo „in contumaciam“ na tri tedne strogega zapore.

Svoječasno smo sporočili, da sta dne 8. majnika t. l. o belem dnevu dva drzna tatova ulomila v spalnico prodajalke žganja Josipine Maslo pri sv. Andreju št. 9 ter ukradla 98 glđ. v gotovem denarju ter dragocenosti, vrednih 115 glđ. 50 nč. Naslednjega dne prijel je polic. oficijal Tiz s pomočjo drugih organov znana tatova 33letnega težaka Viktorja Canteja iz Trsta in 23letnega likarja Antona Ersetticha, italijanskega podanika. Oba sta se upirala na vse kriplje policijskim organom, seveda tudi gledé psovki nista bila izbirčna. Včeraj stala sta pred sodiščem, obtožena hudodelstva tatvine, javnega nasilstva, žaljenja javnih organov,

Ersettich tudi zabranjene vrnitve. Ker sta oba obtožena tajila tatvino, in se jima ista ni mogla dokazati neoyržno, rešilo ju je sodišče obtožbe gledé te točke, toda obsodilo ju je zaradi ostalih toček obtožbe, Canteja na dve leti ječe, Ersetticha pa na dva meseca zapore. Po prestani kazni izgnati ga je zopet iz naše države.

17letna šivilja Ana Costello iz Trsta, pristojna v Poreč, dobila je zaradi tatvine 4 mesece ječe. Po prestani kazni pride pod posebno policijsko nadzorstvo.

Je zmota kratka — dolg je kës.

iz nesrečnega dnevnika slovenskemu ljudstvu v pouk priobčil

F. R. Priek.
(Dalje.)

Tako sva govorila z mojim sosedom. Ko pa sva govor končala, povabil me je tretji v vrsti stoječi k sebi z besedami: No, ti, ki razlagaš grehe, kakor nekedaj egiptovski Jožef sanje, stopi k meni, da razložiš še meni mojo pregreho. To ti pa naprej povem, da meni ne boš mogel dokazati, da sem si nesreče sam kriv, kajti, če človek ves teden trdo dela in se zato v nedeljo, v cerkev gredé, v gostilni oglasi za en požirek pijače, tam pa najde tovarišev, ki ga zadržujejo tako, da potem malo natrkan nekoliko prepozno v cerkev pride, tam pa nagajivce, ki se mu posmehujejo ter ga po strani gledajo, na polglasno pokrega in njim malo s pestjo požuga, vse to pa kak sitnež, ki misli, da je užé z eno nogo v nebesih, orožnikom naznani, — s tem, mislim, človek ni še toliko pregrešil, da bi se moral potem za to dva meseca sušiti v ječi.“

No, moj ljubi, tako sodiš ti samega sebe in svoje pregreške; kako pa te sodijo drugi ljudje, tega pa ne veš. Vsak človek sodi sebe že iz samoljubja najmileje, a v svojega bližnjega pa meče polena. Kako se že bere v sv. evangelji: „Ti vidiš pezdri v očesu svojega bližnjega, brna pa v svojem očesu ne vidiš!“ S tem pa te jaz nikakor nečem soditi, kajti kedor sodi, bo sojen in kedor pogublja, bo pogubljen, pravi Izveličar. Vendar pa bi rad s teboj premišljeval tvoj pregrešek, ker si me zato povabil k sebi. Vidiš, ljubi moj, takrat, ko si stopil prvič na pogubno pot, bil si namenjen iti v cerkev, a zašel si v krčmo. Hotel si stopiti v sredino bogoljubnih, a padel si v jamo razbojnikov. Namenjen si bil iti Boga častiti in hvaliti, a šel si ga zasmehovat in žaliti. Pa ne samo to, da si sam grešil, temveč še druge vernike si motil v pobožnosti. Tak čin pa ni samo prestopok božje, temveč tudi ka-

zenske postave, in bolje bi bil storil, ako bi se bil takrat vrnil domov in ne bi šel v cerkev; kajti, ko si stopil v cerkev, videli so te ljudje nekoliko zmešanega ter so te takoj obsodili. Ti pa si videl v njihovih pogledih in smehljajih zaničevanje, in obsodil si jih v istem trenutku. Kedo iz med nas je pravično sodil, to vé sam Bog; kajti naše sodbe, katere sklepamo pod vplivom vseh človeških slabostij, so navadno krivične. — — — — —

„K počitku!“ zaklical je paznik. S tem klicom pretrgal je paznik najin pogovor in zaključil za danes naše delo. Sedaj pa smo zopet vsak v svojej luknji. — — — — —
(Pride še).

Najnovejše vesti.

Dunaj 25. Nj. Velič. cesar je vsprejel novega apostolskega nuncija msgr. Talijanija.

Dunaj 25. Pravni upravitelj ruskega odposlanstva, dr. Obermayer, priobčil je dunajski prostovoljni rešilni družbi, da namenuje ruska carica preosnovati družbo ruskega Rdečega križa po uzoru te družbe. Prosil je, da mu družba pošlje vse spise, koje je obelodanila deslej.

Carigrad 25. V turških vladnih krogih se glasi, da je Porta malone povsem vsprejela predloge odposlancev evropskih držav gledé Krete in da bode zahtevala le neznatnih prememb.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 8.81—8.83 Pšenica za spomlad 1896 7.18 do 7.19 ——. Oves za jesen 5.80—5.82 Rž za jesen 5.84 —5.86 Koruza za avgust. 3.70—3.75 september 3.70—3.75 nova f. 3.70—3.90.

Pšenica nova od 78 kil. f. 7.05—7.15 od 79 kilo. 7.15—7.20. od 80 kil. f. 7.20—7.25 od 81. kil. f. 7.30 7.35 — od 82 kil. for. —, —, —. Jedmon —, —, —. prosa 2.25—5.40.

Danes imamo popolnoma drug položaj. Mlini so bili rezervirani, ponudbe so bile silne in cena pšenice je padla za 10—15 nč. Rž tudi 10 nč., koruza 5 nč. Oves 15 nč. ceneje. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.47, oktober-december 12.50.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 35.50 35.75 Concasse 37.25—37.50 Četvorni 39.50—. V glavah (sodih) 39.75—. Havro. Kava Santos good average za avgust 64.50 za december 61.50.

Hamburg. Santos good average za september 53.75 za december 51.—. za marc 1897. f. 51.—. mirno.

Dunajska borza 25. avgusta 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.75	101.80
„ „ v srebru	101.75	101.80
Avstrijska renta v zlatu	123.55	123.45
„ „ v krouah	101.20	101.20
Kreditne akcije	387.50	387.50
London 10 Lst.	119.60	119.55
Napoleoni	9.50	9.50
80 mark	11.72	11.72
100 italj. lir	44.25	44.30

ZAHVALA.

Podpisanim je dolžnost zahvaliti se vsem, ki so nam o prihki smrti in pogreba našega ljubljenege očeta in starega očeta, gospoda

Martina Košute,

olajševali na kateri koli način bitko bol in žalost. Posebno zahvalo izrekati čč. duhovščini, čast. gg. pevcem, g. drž. poslancu Ivanu vit. Nabergoju, gosp. dež. poslancu Ivanu Goriupu in rodoljubom s Proseka: gg. A. Goriupu, I. Balanču in I. Godini, kakor tudi vsem drugim, ki so se potrudili iz Komna, Nabrežine, Rojana, Sv. Ivana in Proseka in od drugod, da še enkrat počaste spomin ranjega. Bog plati!

Sv. Križ, 24. avgusta 1896.

Obitelji Košuta in Gruden.

Mladenič,

v 18-19 letu svoje dobe, iz dobre hiše, dovršivši drugo c. k. realko, išče službo v slovenskem ali nemškem jeziku, najraje v kateri pisarni, ali pa kje drugod njemu dostojno delo. Odgovori naj se pošiljajo naravnost uredništvu „Edinosti“ ulica Caserma šte. 13.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Milleflori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluzem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Na račun

odda se dobro obiskovana gostilna. Natanjčni pogoji pri upravnistvu „Edinosti“ v ulici Molin piccolo šte. 3.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst, via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastojn in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.